rijksuniversiteit groningen

2024

Wetenschaps winkel Courant

Inhoudsopgave

Voorwoord Yorick Karseboom 3

Doe-het-zelf Wetenschap Karin Ree & Ísey Mous 4

Even voorstellen: Marit Nygård 5

Eén voor allen...en allen voor één? Lars Jansen 6

Het belang van verwondering Marit Nygård & Karin Ree 10

Duik in de wereld van baby spa's met de Wetenschapswinkel Geneeskunde en Volksgezondheid Thomas Wieringa 12

Even voorstellen: Thomas Wieringa 13

Zo kan het ook! Hoe studentonderzoek kan bijdragen aan schoolbeleid Mariëtte Hingstman & Marij Veldman 14

2024 in cijfers 18

Slimme deurbellen: Een slim idee? Marc Pauly 20

Impact is geen competitie Vincent Hazelhoff 23

RUG rookvrij!? Sigarettenafval en -overlast Nils Elzinga 24

SSST! Wij doen hier onderzoek! Vincent Hazelhoff 26

Even voorstellen: IT-Rechtswinkel 29

Publicaties en Presentaties 2024 30

Colofon

Wat is een wetenschapswinkel?
Een wetenschapswinkel werft wetenschappelijke vragen van inwoners en maatschappelijke organisaties die de middelen niet hebben om onderzoek uit te (laten) voeren. Zo vormen wetenschapswinkels een brug tussen universiteit en maatschappij. Onderzoek is kosteloos, en wordt uitgevoerd door studenten onder begeleiding van wetenschappelijke staf. Op deze manier leren studenten over het doen van onderzoek, en wat onderzoek voor de maatschappij kan betekenen. Zo kunnen de maatschappij, de wetenschap en ook studenten profiteren! Dus heb je een wetenschappelijke vraag waar je graag onderzoek naar zou willen laten doen? Schroom dan niet om contact met ons op te nemen!

Voor de meeste projecten die in dit jaarbericht worden besproken zijn rapporten en artikelen verschenen. Deze zijn gratis te downloaden via www.rug.nl/wewi. Mocht je verdere interesse hebben in de besproken onderwerpen, neem dan contact op met de desbetreffende winkel.

De Wetenschapswinkel Courant is een gezamenlijke uitgave van de wetenschapswinkels van de Rijksuniversiteit Groningen. Mail voor een gratis abonnement naar: wewi@rug.nl

Wetenschapswinkels

Bèta Wetenschapswinkel
Niels Alberts-Visscher: n.alberts@rug.nl
Karin de Boer: m.k.de.boer@rug.nl
Henk Mulder: h.a.j.mulder@rug.nl
science-shop-fse@rug.nl

Wetenschapswinkel Geneeskunde & Volksgezondheid
Thomas Wieringa: t.h.wieringa@umcg.nl
wetenschapswinkel@umcg.nl

Wetenschapswinkel Onderwijs
Marij Veldman: m.a.veldman@rug.nl
Marriëtte Hingstman: m.hingstman@rug.nl

Wetenschapswinkel Taal, Cultuur & Communicatie
Vincent Hazelhoff: tawi@rug.nl
Lars Jansen: lars.jansen@rug.nl
tawi@rug.nl

Kenniscentrum Filosofie
Marc Pauly: m.pauly@rug.nl
Yorick Karseboom: kcf@rug.nl

De wetenschapswinkels werken samen met:
Nils Elzinga: greenoffice@rug.nl

Wijk Inzet Jongeren Studenten (WIJS)
info@wijsgroningen.nl

IT-Rechtswinkel
info@it-rechtswinkel.nl

De wetenschapswinkels op internet:
www.rug.nl/wewi
LinkedIn: www.linkedin.com/company/wetenschapswinkelsrug/

Redactie:
Karin Ree, Yorick Karseboom, Marit Nygård, Lars Jansen, Thomas Wieringa en Ísey Mous

Ontwerp omslag en illustraties:
Jaantje Anna van Hout | www.jaantjeanna.com

Vormgeving en layout:
Eefje Kleijweg | www.eefjekleijweg.nl

Druk: Canon Noord
ISSN: 1389-8612

Sesam open u!

Waar ik vorig jaar nog enthousiast een beroep deed op de vrolijke chaos, is de vrolijkheid enigszins omgeslagen tot serieusheid. De wereld om ons heen verandert in hoog tempo, en helaas niet altijd ten goede. Polarisatie neemt toe, en het lijkt erop dat er een steeds meer algemene tendens van wantrouwen in de wetenschap ontstaat. Van alternatieve feiten tot politieke figuren met veel macht die openbaar de wetenschap aan hun laars lappen.

Als universiteit is het belangrijk om tegengas te geven. Maar hoe doe je dat het beste? Naar mijn inzien is het belangrijk dat de universiteit haar plek in de maatschappij erkent. Niet als ivoren toren die abstracte kennis creëert, maar als open plek met een maatschappelijke functie. Kennis voor en door de maatschappij.

Het is dan ook van groot belang dat de universiteit goed haar best blijft doen om een ieder te betrekken bij het genereren van nieuwe kennis, kennis om de wereld een beetje mooier te maken. Dit kan de universiteit realiseren door kennis te delen, maar ook door haar voelsprieten uit te steken en erachter te komen wat de kennisvragen van morgen zijn.

Met de wetenschapswinkels trachten we hier weer een bescheiden bijdrage bij te doen. Hoe we dat doen lees je in dit jaarbericht. Zo kun je onder andere lezen over CurioUs?, een initiatief dat verschillende wetenschappelijke meetinstrumenten uitdeelt zodat een ieder wetenschappelijk onderzoek kan doen, maar ook over slimme deurbellen en de privacy valkuilen die daarbij om de hoek komen kijken. Of wat dacht je van het veiliger maken van baby spa's (een nieuw fenomeen voor mij, wat ze zijn lees je verderop in de courant) of hoe studentonderzoek kan bijdragen aan een beter schoolbeleid.

Maar naast het delen van onze projecten doen we ook graag een oproep. Want de wetenschapswinkels kunnen niet bestaan zonder jullie. Daarom zijn we ontzettend benieuwd naar jullie wetenschappelijke vragen. Waar loop je tegenaan? Wat zijn uitdagingen die je ervaart in je persoonlijke of professionele leven? En hoe kan wetenschappelijke kennis daar een mogelijke oplossing voor bieden? We horen het graag! Je kunt ons altijd bereiken op wewi@rug.nl

Ik wens je veel leesplezier!

YORICK KARSEBOOM

De Wetenschapswinkeliers. V.l.n.r, boven: Ísey Mous, Lars Jansen, Henk Mulder, Mariëtte Hingstman, Niels Albers-Visscher, Thomas Wieringa. V.l.n.r, onder: Nils Elzinga, Yorick Karseboom, Karin de Boer, Marc Pauly, Vincent Hazelhoff, Marit Nygård (Afwezig: Marij Veldman, Karin Ree en Gerard Ritsema van Eck).

DOE-HET-ZELF WETENSCHAP

Vraag je niet alleen af wat de wetenschap voor jou kan doen, maar ook wat jij voor de wetenschap kunt doen.

Door: Karin Ree en Ísey Mous

Je kunt natuurlijk om onderzoek vragen bij de wetenschapswinkel, maar je kunt ook zelf onderzoeken. Vraag jezelf eens af, waar ben je nieuwsgierig naar? Bij de Meet-o-theek op de zesde verdieping in het Forum Groningen, is een schat aan meetinstrumenten te leen, waarmee je van alles in de eigen omgeving kunt onderzoeken. Je kunt bijvoorbeeld vleermuizen in je eigen tuin opsporen met de batdetector, met de lichtmeter kun je onderzoeken of je de Melkweg nog kunt zien vanuit je slaapkamerraam en met de UV-zonnebrandcamera kun je onderzoeken of je goed genoeg smeert.

Terwijl je deze metingen in je eigen huis, tuin en keuken uitvoert, kun je niet alleen meer leren over je eigen omgeving maar je kunt ook bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek: dat is burgerwetenschap! Het programma CurioUs? wil deze nieuwsgierigheid stimuleren en burgers de mogelijkheid geven om met hun data bij te dragen aan wetenschappelijk onderzoek. Allerlei soorten nieuwsgierigheid komen bij CurioUs? aan bod. De creatieve natuurliefhebber kon in een eerder project aan de slag door foto's te maken van kruisspinnen waardoor we nu meer weten over de effecten van verstedelijking op de spinnen. De mensen met échte groene vingers konden wormen tellen, waardoor we beter inzicht kregen in de bodemkwaliteit van Noord Nederland en de gevolgen daarvan voor bijvoorbeeld weidevogels. Als je besluit je eigen omgeving op te meten met de meetinstrumenten van de Meet-o-theek, kan jij hier ook aan meedoen!

> **VRAAG JEZELF EENS AF, WAAR BEN JE NIEUWSGIERIG NAAR?**

Heb je al eerder aan dit soort projecten meegedaan? Dan ben je vast ouder dan 50 jaar. De meeste deelnemers van burgerwetenschap bij CurioUs? zijn middelbaar of ouder en hoger opgeleid. Hoe kunnen we de jongere generaties erbij betrekken? Voor de Bèta Wetenschapswinkel stortte MSc student Science Education and Communication Jelka Pospig zich op dit probleem.

Jelka onderzocht de psychologie achter participatie aan burgerwetenschap. Wat motiveert mensen om deel te nemen? Wat houdt ze tegen? Bijna alle deelnemers zagen de voordelen van het meedoen aan burgerwetenschapsprojecten: je leert wat nieuws, helpt bijdragen aan de wetenschap en je hebt een goede reden om de natuur in te gaan. Dit laatste was vooral voor respondenten onder de 50 jaar een belangrijke reden om mee te doen. Maar waar haal je de tijd vandaan? Jongeren gaven aan dat tijd een grote barrière vormt om mee te doen. Ze hebben het al zo druk. Om jongeren te bereiken gaat CurioUs? de komende jaren samenwerken met organisaties zoals bibliotheken en scholen.
Echter, de jongeren slechts bereiken is niet voldoende. Als we willen dat ze ook mee gaan doen aan burgerwetenschapsprojecten, moeten we ook weten welk onderzoek deze generatie aanspreekt. Studenten van de Winterschool van het Honours College brachten in kaart welke generaties welke meetinstrumenten van de Meet-o-theek lenen om de eigen gezondheid te meten. Studenten hebben bijvoorbeeld interesse in de vraag hoeveel je op een avond kan drinken. Onder deze groep is de Breathalyzer een populair meetinstrument. Zo kunnen ze zien hoeveel alcohol ze nodig hebben om dronken te worden. Ouderen interesseren zich meer voor langetermijneffecten op de gezondheid. Zij zouden bijvoorbeeld een zuurstofmeter kunnen lenen om bij te houden of hun conditie op peil is.

> **DE MENSEN MET ÉCHTE GROENE VINGERS KONDEN WORMEN TELLEN**

Iets wat de verschillende generaties verbindt is duurzaamheid: iedereen maakt zich zorgen om de toekomst van de planeet. Voedselverspilling is een groot probleem waar de gemeente Groningen iets aan wil doen. De studenten van de minor Future Planet Innovation beten zich in het vraagstuk rondom voedselverspilling vast. Om voedselverspilling tegen te gaan is de inzet van burgers nodig. De gemiddelde Nederlander produceert 33 kilo voedselafval per jaar. Dit komt doordat mensen te veel kopen, hun maaltijden niet goed genoeg plannen, het eten niet goed bewaren en vergeten rekening te houden met houdbaarheidsdata.

De gemeente wil afvalvrij zijn in 2030, wat betekent dat voor de burgers? Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden om voedselverspilling terug te dringen. Studenten hebben te kampen met een klein budget, en werkenden hebben vaak weinig tijd om hun maaltijden te plannen. Ouderen hebben deze problemen minder én hebben meer vrije tijd, maar zijn vaak minder begaan met technologie. Daardoor is het voor die groep lastiger om meer informatie over het onderwerp te verkrijgen.

Een kant en klare oplossing voor alle bewoners van de gemeente Groningen om voedselverspilling terug te dringen is er niet. Advies op maat is op zijn plaats. Voor ouderen met tijd is er 'Use It Up Tape', wat helpt koelkasten naar houdbaarheidsdata in te richten. Studenten kunnen het 'Great taste, no waste' project raadplegen om te zien hoe ze een afvalvrije boodschappenlijst samen kunnen stellen: goed voor de portemonnee én voor de planeet. Om ervoor te zorgen dat we in 2030 geen voedsel meer verspillen, moeten de burgers van Groningen zich flink inzetten. De gemeente moet zorgen voor kennis en middelen.

Je kan de wereld verbeteren door nieuwsgierig te zijn naar je eigen huis, tuin, hartslag of koelkast. En hiermee kan je de wetenschap helpen. Wees vooral nieuwsgierig.

Foto door: Tessa van de Vorstenbosch

EVEN VOORSTELLEN: MARIT NYGÅRD

Als nieuwste en jongste medewerker van de wetenschapswinkels is het ook aan mij om me nog even voor te stellen. Sinds het najaar van 2024 ben ik verantwoordelijk voor de communicatie van de winkels. Ik verzorg de LinkedIn-pagina van de wetenschapswinkels, en hou mij bezig met de externe communicatie over de wetenschapswinkelprojecten. Daarnaast ben ik fulltime masterstudent wetenschapscommunicatie en parttime liedjesschrijver. Ik ben dus eigenlijk altijd bezig met luisteren en vertellen. Tijdens mijn bachelor Biologie heb ik een major in Ecologie en Evolutie gevolgd (ik hou erg van vogels), een minor Antropologie gedaan en vakken gevolgd bij de Faculteit Letteren. Ik ben dus van veel markten thuis en kan deze brede kennis, samen met mijn nieuwe kennis in communicatie, allemaal bij de wetenschapswinkels in de praktijk brengen! Ik word het meest enthousiast van de multidisciplinaire projecten waarbij verschillende faculteiten en wetenschapsgebieden zijn betrokken. Mijn doel is om zoveel mogelijk aandacht te laten schijnen op de wetenschapswinkels, en ook onder studenten meer bekendheid en enthousiasme te creëren voor maatschappijgerichte projecten. Ik zit meestal op kantoor in de Harmonie bij Taal, Cultuur en Communicatie. Kom eens buurten!

EÉN VOOR ALLEN... EN ALLEN VOOR ÉÉN?

De integratie behoeften van Latijns-Amerikaanse immigranten in Nederland

Door: Lars Jansen

> **“VOLGENS EEN RUBRIEK IN DE NRC EEN AANTAL JAAR GELEDEN ZIJN WIJ NEDERLANDERS VOORAL AFSTANDELIJK, ALS JE HET AAN DE ZUID-AMERIKAAN VRAAGT**

Stel je komt als Latijns-Amerikaanse immigrant aan in Nederland. Wat is het eerste dat je opvalt aan de Nederlanders? Volgens een rubriek in de NRC een aantal jaar geleden zijn wij Nederlanders vooral afstandelijk, als je het aan de Zuid-Amerikaan vraagt. ‘Tot op het koude af,’ zeggen twee Braziliaanse toeristen. Deze toeristen ervaren dit niet als negatief, maar zij hebben de luxe om na een paar dagen weer verder te reizen. Voor migranten daarentegen kan deze cultuurshock ervoor zorgen dat ze zich terugtrekken en bewust onder de radar gaan vliegen. Wat heeft deze groep nodig om wel de verbinding op te zoeken? Welke handreikingen zouden ervoor kunnen zorgen dat Latijns-Amerikaanse migranten makkelijker integreren en deel kunnen uitmaken van de Nederlandse samenleving? Het antwoord op deze vraag blijkt complexer en genuanceerder dan je denkt en bij elke beantwoorde vraag komen onbeantwoorde vragen naar boven. Hoe pak je door stapsgewijs onderzoek steeds een stukje van het probleem aan?

De Wetenschapswinkel Taal, Cultuur en Communicatie heeft lang contact met sociaal ondernemer Margarita Gonzalez. Zij werkt samen met letterenstudenten om de verborgen problematieken en behoeftes van Latino’s in Nederland in kaart te brengen. Er zijn zo’n 84.000 Latijns-Amerikaanse immigranten in Nederland. Deze migratiestroom blijft vaak onopgemerkt: Latino’s zijn geen aandachtsgroep in het gesprek over migratie in Nederland. Dit lijkt misschien positief, maar dit zorgt er ook voor dat er vaak geen rekening wordt gehouden met Latino’s in het maken van migrantenbeleid. Dat zorgt er vervolgens voor dat deze groep met unieke obstakels te maken krijgt in Nederland. Margarita kent deze problematiek maar al te goed, aangezien zij zelf geëmigreerd is vanuit Latijns-Amerika. Met de resultaten van de diverse onderzoeken van de wetenschapswinkels kan zij lobbyen voor beleidsvorming om het welzijn te bevorderen van Latino’s.

Tot nog toe hebben vier studenten samen met Margarita hun scriptieonderzoek gewijd aan Latijns-Amerikaanse migranten. In deze projecten is Margarita de verbinding tussen de student en de doelgroep. Zo geeft ze de studenten niet alleen toegang tot haar netwerk, maar is ze ook vertaler en begeleidt ze de studenten en de betrokken Latino’s door de verschillen in culturele nuances.

De focusgebieden van de onderzoeken zijn:

- uitdagingen in interculturele communicatie;
- ontwikkeling van effectief taalbeleid;
- het onderwijsaanbod voor minderheden;
- taalbeleid op de werkvloer;
- sociale onrechtvaardigheid en taaldiscriminatie.

De studenten hebben naast hun scripties een publiek eindproduct geleverd waarmee ze Latino’s in Nederland informeren en aanzet geven tot vervolgprojecten.

Student Annetje Gleichman deed onderzoek naar de ervaringen van Latino’s tijdens hun integratie in Nederland. Het grootste obstakel voor integratie blijkt bij de taal te liggen. Annetje onderzocht hoe de groep de informatievoorziening van de Nederlandse overheid ervaart. Goede informatievoorziening kan het integratieproces aanzienlijk bevorderen. Uit het onderzoek blijkt dat hier problemen liggen: de overgrote meerderheid van de Zuid-Amerikaanse immigranten mist informatie in hun moedertaal.

TAALANGST ALS BARRIÉRE

Juist goede en begrijpelijke informatie kan helpen bij het overbruggen van culturele verschillen en het vinden van een goede opleiding, werk en regelingen om zelfstandig te kunnen integreren.

Nadat Annetje in haar scriptie de vinger op de zere plek legde, besloot student Tereza Dražanová het probleem van dichterbij te bekijken. Door een grote groep Latino's te spreken heeft Tereza de vier meest voorkomende obstakels in de integratie van Latino's kunnen identificeren: werk, taal, cultuur en het (gebrek aan) beschikbare, Spaanstalige informatie vanuit de overheid.

Cultureel navigeren

Anoek Withaar, Bachelorstudent Minorities & Multilingualism, onderzocht de ervaringen van Latijns-Amerikaanse vrouwen tijdens hun integratie in Nederland. Ze ontdekte dat culturele identiteit en een gevoel van verbondenheid een belangrijke rol spelen. Veel vrouwen hebben moeite met het opbouwen van vriendschappen met Nederlanders, door de gereserveerde benadering van sociale interacties en de drukke levensstijl in Nederland. Isabella, onlangs verhuisd vanuit Mexico, benadrukte dat interacties met Nederlanders vaak beleefd maar oppervlakkig blijven, in contrast met de diepere connecties die in Latijns-Amerikaanse culturen gebruikelijk zijn.

Het navigeren door een nieuw cultureel landschap heeft een grote invloed op identiteit en verbondenheid. De Latina's geven aan dat ze hun plek in de Nederlandse samenleving voortdurend moeten onderhandelen. Sociale netwerken met andere Latijns-Amerikaanse migranten bieden belangrijke steun, met emotionele ondersteuning en praktisch advies. Deze netwerken helpen het integratieproces te vergemakkelijken en bieden een basis voor Latijns-Amerikaanse vrouwen om hun leven in Nederland op te bouwen.

De behoefte aan verbondenheid en duidelijke, open communicatie tussen verschillende culturele groepen is groot. Evenals bij vele andere vragen die bij de wetenschapswinkels binnenkomen, geeft de oorspronkelijke vraag een inkijkje in verborgen problemen. Daarom is het belangrijk om niet te stoppen met een samenwerking nadat één onderzoek afgerond is, maar om verder te kijken naar nieuwe invalshoeken die het vraagstuk op verschillende manieren belichten.

Veelvoorkomende belemmeringen voor immigranten:

Werk **Taal** **Informatie** **Cultuur**

DOOR:
MARIT NYGÅRD
EN KARIN REE

HET BELANG VAN VERWONDERING

“It ain’t necessarily so*”

Droogbloemen en dennenappels: het lijken dooie dingen maar als je nieuwsgierig bent kunnen ze onverwachte vragen opleveren. De jongste en de oudste redacteurs van het jaarbericht ontdekken hun verbinding in die nieuwsgierigheid.

Soms stellen mensen vragen aan de wetenschapswinkel om gelijk te krijgen. Dat is begrijpelijk. Ze kunnen verwikkeld zijn in een langdurige strijd met overheden of bedrijven, en hebben zich tot de tanden toe bewapend met argumenten. Ze weten die ook overtuigend te verwoorden.
Soms gaan studenten in projecten daar ver in mee. Ook dat is begrijpelijk. De vraagstellers hebben veel overtuigingskracht, voor studenten is het allemaal nieuw en spannend, en misschien zijn ze wel een schandaal op het spoor.

Echter, wetenschap is er niet om je gelijk te krijgen. Daar heeft de vraagsteller meestal niks aan. De grootste uitdaging van wetenschappelijk onderzoek in het algemeen, en van wetenschapswinkelprojecten in het bijzonder, is onbevangen nieuwsgierigheid. Wat is er aan de hand? Hoe kun je met een frisse blik het probleem van meerdere kanten bekijken? En in alle bescheidenheid: wat kan wetenschap hierin betekenen?

Dit vraagt om een voorbeeld van de oudste. Ik, Karin, kies er een uit de oude doos, om kwetsuren te vermijden. Bij de (toen nog) Chemiewinkel kregen we een vraag van een dorpsvereniging over een bloemendrogerij, een nevenactiviteit in een grasdrogerij. Oude grasdrogerijen hadden een slechte naam vanwege de uitstoot van stof in de omgeving. De dorpsvereniging had een indrukwekkend dossier over het vóórkomen van allergieën onder de inwoners, die men relateerde aan de uitstoot van bloemenstof. Dat is plausibel: veel bloemen bevatten allergenen. De student in het project was zeer begaan met het probleem en zocht naar mogelijkheden om de dorpsvereniging gelijk te geven. De drogerij was niet geneigd om mee te werken, want het conflict was behoorlijk opgelopen. Maar tegen het eind van het project kwam er nieuw licht op de zaak. De student achterhaalde de resultaten van de stofmetingen die in opdracht van de overheid waren uitgevoerd. Het bleek dat de uitstoot van stof niet of nauwelijks aantoonbaar was.

De student schaamde zich een beetje, maar dat is onzin. Dit was het beste leermoment dat je je voor kunt stellen. Hij leerde dat wetenschap nieuwsgierigheid en onbevangenheid vraagt en dat je een vraagsteller juist daarmee helpt. Niet door gelijk te geven of gelijk te zoeken, maar juist door dat kritisch te bevragen, in alle respect en bescheidenheid. De meerwaarde van een wetenschapswinkelproject ligt juist in die uitdaging.

Inspiratie vinden we ook in de poëzie van de aanstormend gastschrijver van de RUG, Joost Oomen**, hier een beetje door ons aangepast;
Zit, madeliefje
Honderd mogelijkheden op een bankje,
Paardenbloem en eeuwen
Eeuwen twijfel dus je bent

Aan de basis van die uitdaging ligt nieuwsgierigheid. Ieder onderzoek begint met iemand die zich iets afvraagt. Dat kan gaan over droogbloemen, madeliefjes of dennenappels. Ik, Marit, de jongste redacteur, raakte wetenschappelijk gefascineerd toen ik onderzoek mocht doen naar dennenappels. Dit lijken simpele, droge en dode dingen als je ze op de grond vindt - maar let eens op het verschil tussen een droge en een natte dennenappel. De dennenappel wacht geduldig tot het droog is om open te gaan en haar zaden te verspreiden. Als het regent, waardoor de zaden niet ver komen, sluit ze zorgvuldig al haar schubben.

> “
> **IK BEN EEN HEEL KLEIN VRAAGJE**
> **IK BEN EEN HEEL KLEIN VRAAGJE**
> **JE MOET ME STELLEN**

Dat lijkt een doelbewust besluit, maar het mechanisme is ingebakken in de gelaagde structuur van de schubben. Dit is niet alleen interessant voor biologen, maar ook voor materiaalkundigen die voor dit mechanisme toepassingen kunnen bedenken en inspiratie kunnen vinden in de natuur. Zo zou zelfs een dennenappel tot een wetenschapswinkelvraag kunnen leiden. Verwondering voor een simpel ding als een dennenappel; dat is de start van wetenschap.

Als een vraagsteller zoekt naar bevestiging, neem die dan mee in je verwondering. Dan kan je samen op zoek naar het echte vraagstuk. Daar win je allebei mee. Dus verwonder je! Stel je open, en stel de vraag waar je nog geen idee van hebt..

Wederom - zeer vrij - naar Joost Oomen;
Ik ben een heel klein vraagje
Ik ben een heel klein vraagje
Je moet me stellen

** Uit; (Gershwin Porgy and Bess)*
*** Uit; Lievegedicht, Joost Oomen*

DUIK IN DE WERELD VAN BABY SPA'S MET DE WETENSCHAPSWINKEL GENEESKUNDE EN VOLKSGEZONDHEID

Door: Thomas Wieringa

De laatste tijd winnen baby spa's steeds meer aan populariteit, zowel in Nederland als in het buitenland. Ik zie u denken... baby spa's? In een baby spa kunnen baby's ontspannen drijven in een warm bad en daarna een massage krijgen, een soort wellnesscentrum voor baby's dus. Nog geen tien jaar geleden opende de eerste baby spa in Nederland haar deuren. Sindsdien is het aantal baby spa's, en hun populariteit, enorm toegenomen. Vanwege het jonge bestaan van deze spa's is er nog vrij weinig onderzoek naar gedaan. Het is dus een maatschappelijk relevant onderwerp dat geschikt is voor een project binnen de Wetenschapswinkel Geneeskunde en Volksgezondheid. Dit vraagstuk geeft een inkijkje achter de schermen van onze wetenschapswinkel in het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG).

> "JE KAN NIET ZOMAAR ALLERLEI METINGEN DOEN; DAAROM MOESTEN WE OP ZOEK NAAR EEN ALTERNATIEVE METHODE.

Vanuit Stichting Baby Spa Netwerk kwam bij ons de volgende vraag binnen: 'Wat doet een behandeling bij een baby spa met de gezondheid van een baby?' Door middel van een studentenproject bij onze wetenschapswinkel willen we een antwoord krijgen op deze vraag.

Echter, er is één grote 'maar'. Het lastige aan het beantwoorden van de vraag van Stichting Baby Spa Netwerk is dat we voor het beste antwoord op deze vraag metingen bij baby's moeten doen. Het uitvoeren van medisch onderzoek bij baby's is, vanwege praktische en ethische zaken, erg ingewikkeld. Je kan niet zomaar allerlei metingen doen; daarom moesten we op zoek naar een alternatieve methode. Dit alternatieve plan is om ouders die een consultatiebureau bezoeken een vragenlijst voor te leggen. Hierin stellen we vragen over het aantal bezoeken aan een baby spa en over de ontwikkeling van het kind. Vervolgens kunnen we nagaan of het aantal baby spa bezoeken gerelateerd is aan de ontwikkeling van een baby. Een masterstudent geneeskunde zal dit onderzoek in het kader van zijn of haar thesis uitvoeren. Door de vragenlijst-methode hoeft de student geen belastende metingen (zoals een bloeddrukmeting of 'prikje' voor bloedafname) te doen bij de baby's. Hierdoor hebben de baby's geen last van het onderzoek, blijven de kosten laag, en zijn ouders eerder bereid om mee te doen.

> "OP DEZE MANIER KOMT HET ANTWOORD OP DE ORIGINELE VRAAG ZOVEEL MOGELIJK 'BOVEN-DRIJVEN'.

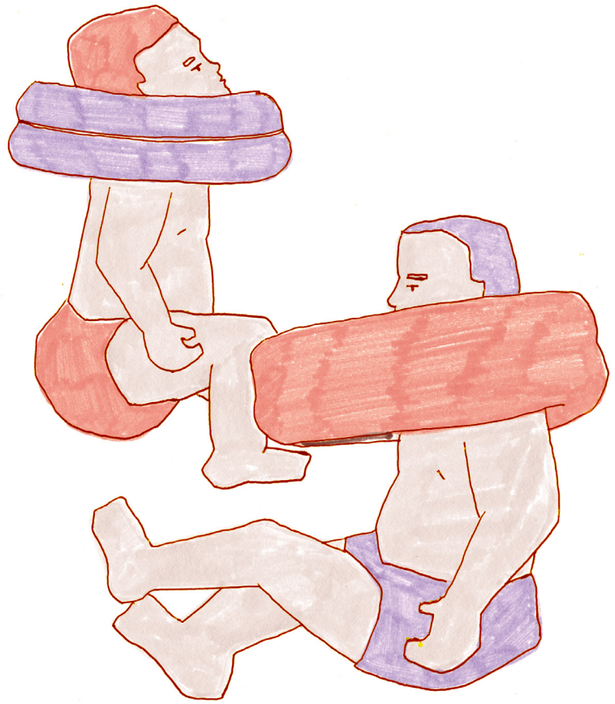

Als blijkt dat er een link is tussen het aantal bezoeken aan de baby spa en de ontwikkeling van een kind, is verder onderzoek naar baby spa's wellicht gewenst. Op deze manier komt het antwoord op de originele vraag zoveel mogelijk 'boven-drijven'.

In dit project leert de student over het opzetten en uitvoeren van onderzoek, maar ook over het belang van onderzoek voor de maatschappij - in dit geval voor de eigenaars en bezoekers van baby spa's. Op deze manier is er sprake van een win-win situatie, omdat maatschappij en student beide profijt hebben van het wetenschapswinkelproject. Zo behouden we het kind èn het badwater!

EVEN VOORSTELLEN: THOMAS WIERINGA

Mijn naam is Thomas Wieringa. Vanaf 1 september 2024 ben ik Coördinator van de Wetenschapswinkel Geneeskunde en Volksgezondheid. Hiervoor heb ik met veel plezier Epidemiologie en Biostatistiek gedoceerd aan de Vrije Universiteit (VU) Amsterdam. Maar toen ik de vacature bij de wetenschapswinkel voorbij zag komen was ik verkocht! Bijdragen aan een betere samenleving en aan de ontwikkeling van studenten, en tegelijkertijd de maatschappij verbinden met de wetenschapswereld: welke onderzoeker wilt dat niet?! En dan ook nog in de regio waar ik ben opgegroeid en woon: Noord-Nederland. Voor mij voelt dit als een uitgelezen kans die ik met beide handen aangrijp. Ik kijk ernaar uit om samen met onze studenten veel bijzondere, interessante, gekke en mooie vragen te beantwoorden. Heb je een vraag, of wil je stage komen lopen bij onze wetenschapswinkel? Dan hoor ik graag van je!

ZO KAN HET OOK!

Hoe studentonderzoek kan bijdragen aan schoolbeleid

Door: Mariëtte Hingstman en Marij Veldman

Onderzoek als wegwijzer

Scholen in Nederland hebben veel vrijheid om hun onderwijs naar eigen voorkeur vorm te geven. Deze vrijheid brengt verantwoordelijkheid met zich mee, want hoe weet je nu als school(-bestuur) welke aanpak je moet kiezen? Op die vraag is zelden een eenduidig antwoord te geven, maar onderzoek kan wel richting bieden. Het schoolbestuur Arlanta, met 20 reguliere basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs in Friesland, vindt het belangrijk om haar beleidskeuzes te onderbouwen met onderzoek. Arlanta heeft een aantal aandachtsgebieden voor de komende jaren, wil daar graag onderzoek naar laten doen en kwam zo in contact met de Wetenschapswinkel Onderwijs.

Vragen aan de wetenschapswinkel

In het eerste overleg met de wetenschapswinkel kwam de wens ter sprake om het reguliere onderwijs inclusiever te maken voor leerlingen met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS). Deze leerlingen worden nu regelmatig verwezen naar het speciaal onderwijs. Arlanta had gehoord van interessante initiatieven op andere reguliere scholen, maar er was weinig tijd om dit eens goed uit te pluizen.

> **HOE KUNNEN WE DE ONDERSTEUNING OP HET GEBIED VAN BEGRIJPEND LEZEN IN DE BOVENBOUW VERBETEREN, ZODAT MEER LEERLINGEN HET STREEFNIVEAU HALEN?**

De eerste vraag aan de wetenschapswinkel werd daarom: “Welke lessen kunnen wij leren uit de ervaringen van andere reguliere scholen met voorzieningen voor leerlingen met ASS?”. Daarnaast wilde Arlanta graag aan de slag met het versterken van het taal- en leesonderwijs. Het schoolbestuur zag dat de meeste leerlingen aan het einde van groep 8 teksten kunnen begrijpen op basisniveau, maar dat lang niet iedereen het streefniveau behaalde. Dit leidde tot een tweede vraag aan de wetenschapswinkel: “Hoe kunnen we de ondersteuning op het gebied van begrijpend lezen in de bovenbouw verbeteren, zodat meer leerlingen het streefniveau halen?”.

Onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met ASS

De eerste vraag werd opgepakt door Gusta Metz, een student die de masters Onderwijswetenschappen en Psychologie combineert en veel interesse heeft in inclusief onderwijs. Zij formuleerde passende onderzoeksvragen en ging vervolgens ‘het land in’. Gusta bezocht vijf basisscholen, om te horen en te zien hoe zij leerlingen met ASS ondersteunen. Op basis van interviews met onderwijsprofessionals en leerlingen, observaties en documenten van de scholen verzamelde ze interessante voorbeelden van onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met ASS. Voorzieningen die op meerdere scholen werden aangeboden, waren aparte klassen voor leerlingen met ASS, rustruimtes en ontprikkelhoeken en het gebruik van koptelefoons. Eén school zette een schoolhond in om leerlingen te helpen tot rust te komen. Hoewel de ervaringen met deze voorzieningen overwegend positief waren, concludeerde Gusta op basis van de literatuur dat er meer nodig is

om als school écht inclusief te zijn voor leerlingen met ASS. Zo moet er aandacht zijn voor het bevorderen van kennis over ASS in het hele schoolteam en bij klasgenoten. Een goede samenwerking tussen alle betrokkenen bij een leerling is ook belangrijk.

Begrijpend lezen in de bovenbouw

Marleen Schuiten, die de master Onderwijswetenschappen volgt naast haar baan als leerkracht, zette de tweede vraag van Arlanta om in onderzoeksvragen. Ze dook de literatuur in en ging met een expert in gesprek om meer zicht te krijgen op "wat werkt" bij begrijpend lezen, met name voor bovenbouwleerlingen die dat moeilijk vinden. Daarna interviewde ze acht leerkrachten van Arlanta, om te weten te komen hoe zij hun onderwijs voor begrijpend lezen vormgeven. Door vervolgens de resultaten naast elkaar te leggen werd inzichtelijk wat binnen Arlanta al goed gaat en waar ruimte voor verbetering is. Zo werkt de helft van de scholen uit het onderzoek met een methode die goed past bij meerdere aanbevelingen uit de literatuur. De geïnterviewde leerkrachten die ermee werken zijn er tevreden over. Op de andere scholen zijn meer mogelijkheden voor verbetering, vooral in het verbinden van het leesonderwijs met de belevingswereld van kinderen. Voor de ondersteuning aan zwakke lezers passen de meeste scholen al 'pre-teaching' toe: een groepje leerlingen leest dan onder begeleiding alvast de tekst die later in de klas behandeld wordt. Marleen beveelt op basis van de literatuur aan om hiermee door te gaan, maar wel te kijken of er meer maatwerk mogelijk is. Leerlingen met dyslexie, ASS of ADHD hebben andere behoeften dan leerlingen met een kleine woordenschat. Uit zowel de literatuur als de interviews blijkt dat het wenselijk is om op een gestructureerde manier ondersteuning te bieden aan kinderen die moeite hebben met begrijpend lezen. In de praktijk varieert de toepassing.

De volgende stappen

Marleen en Gusta hebben hun onderzoeken gepresenteerd in een overleg met de directeuren van de Arlanta-scholen. Hierbij lag de focus op de praktische implicaties. Een van de directeuren merkte op: "*Het zet ons op scherp. Wat kunnen we beter doen?*". Ze bespraken met elkaar wat hun schoolteams nodig hebben om inclusiever te werken en om bewuster begrijpend leesonderwijs te geven. Ook werden praktische tips uitgewisseld, zoals een tipi-tent als ontprikkelhoek en thematisch werken om leesmotivatie te stimuleren. De directeuren nemen de opgedane inzichten mee naar hun scholen. Een directeur concludeerde: "*Het is heel waardevol om op deze manier samen te werken: wetenschap wordt de school in gebracht*".

2024 IN CIJFERS

Onderstaand vind je een overzicht van wat de Groningse wetenschapswinkels dit jaar ongeveer hebben gedaan, het is en blijft namelijk een jaarbericht. Het vangen van onze impact is en blijft echter een uitdaging, en onze impact is niet altijd in cijfers uit te drukken. Toch doen we hier een poging!
Let wel, het ene project is het andere niet. Het is daarom belangrijk om ervan bewust te zijn dat het aantal (beantwoorde) vragen niets zegt over de kwaliteit, omvang, tijdsbesteding en impact van de projecten. Wat overduidelijk is, is dat we dit jaar weer een hoop vraagstellers van antwoorden hebben kunnen voorzien, en daar zijn we trots op!'

MEDEWERKERS

Bèta	3 (totaal 1 FTE)
Geneeskunde & Volksgezondheid	2 (totaal 0,7 FTE)
Kenniscentrum Filosofie	2 (totaal 0,4 FTE)
Green Office	10 (totaal 5 FTE)
Onderwijs	2 (totaal 0,4 FTE)
Taal, Cultuur en Communicatie	3 (totaal 1 FTE)

PUBLICATIES

Bèta	25
Geneeskunde & Volksgezondheid	3
Kenniscentrum Filosofie	9
Green Office	18
Onderwijs	2
Taal, Cultuur en Communicatie	24

VRAGEN

Bèta	54
Geneeskunde & Volksgezondheid	18
Kenniscentrum Filosofie	18
Green Office	150
Onderwijs	13
Taal, Cultuur en Communicatie	56

PUBLICATIES EN EVENEMENTEN

Bèta	25
Geneeskunde & Volksgezondheid	0
Kenniscentrum Filosofie	7
Green Office	35
Onderwijs	2
Taal, Cultuur en Communicatie	16

STUDENTEN

Bèta	68
Geneeskunde & Volksgezondheid	3
Kenniscentrum Filosofie	48
Green Office	40
Onderwijs	8
Taal, Cultuur en Communicatie	222

Stijn Hospers belt aan bij een slimme deurbel

Door: Marc Pauly

SLIMME DEURBELLEN: EEN SLIM IDEE?

Wat hebben het kijken in je koelkast, het doorgeven van je waterverbruik aan het waterbedrijf en het verzorgen van je kamerplant gemeen? Antwoord: Dat ze inmiddels allemaal overbodig zijn. Want voor alle drie heb je tegenwoordig slimme sensoren, waardoor je alles vanaf je bank, via je smartphone, kunt (laten) aansturen.

> **“IN FEITE DRAGEN SLIMME DEURBELLEN OP DIE MANIER BIJ AAN EEN STEEDS GROEIENDE SURVEILLANCE CULTUUR, WAAR MENSEN CONSTANT OP ALLERLEI MANIEREN GEVOLGD KUNNEN WORDEN VIA CAMERA’S OF ANDERE SENSOREN.**

Een ander voorbeeld van de opmars van intelligente sensoren in ons leven van alledag zijn slimme deurbellen. Via een slimme deurbel kun je op afstand, via je smartphone, kijken wie er voor je deur staat en zelfs communiceren met die persoon. Dat is wel zo handig wanneer je pakketbezorger aanbelt als je op het kantoor bent, want dan kun je hem precies vertellen waar hij je pakket neer moet leggen. Daarnaast geven slimme deurbellen mensen ook een gevoel van veiligheid: je kunt in de gaten houden wie er voor je deur staat voordat je open doet en je kunt zien wat er voor je huis gebeurt. Een vooruitgang dus, zowel in praktische zin als in termen van veiligheid. Tenminste, dat zou je denken, of toch niet?

Helaas brengen slimme deurbellen ook problemen met zich mee. Lokale overheden zitten ermee dat slimme deurbellen vaak de publieke ruimte filmen, iets dat volgens de privacywetgeving helemaal niet is toegestaan. Dit gebeurt doordat deze deurbellen behalve het privéterrein rondom het desbetreffende huis, vaak ook een deel van de straat filmen. In feite dragen slimme deurbellen op die manier bij aan een steeds groeiende surveillance cultuur, waar mensen constant op allerlei manieren gevolgd kunnen worden via camera’s of andere sensoren. Gemeenten vragen zich af hoe zij met deze problematiek om moeten gaan. Er is zelfs een ‘*Slimme Deurbellen Consortium*’ waarin lokale overheden regelmatig vergaderen over het verantwoord gebruik van slimme deurbellen.

Ook de gemeente Groningen zit met deze vraag in de maag. De afdeling “Informatie en services” houdt zich bezig met data ethiek, en vroeg het Kenniscentrum Filosofie om hulp. Masterstudent Filosofie Stijn Hospers onderzoekt dit vraagstuk in het kader van zijn stage bij de gemeente. De exacte onderzoeksvraag luidt: ‘Wat is de impact van slimme deurbellen op onze privacy?’.

Veel mensen zijn zich niet bewust van de privacyproblemen van deze technologie. Wat kan er bijvoorbeeld misgaan? Stijn noemt de situatie waarin mensen die verhuizen nog steeds toegang hebben tot de slimme deurbellen van hun oude adres. Ook zijn slimme deurbellen niet goed te vergelijken met een persoon op straat die meekijkt wat je aan het doen bent. De gegevens van slimme deurbellen worden immers opgeslagen door bedrijven en kunnen worden gebruikt voor commerciële doeleinden. Dit zijn vaak grote bedrijven zoals Amazon die hun datacentra niet in de EU hebben. Hierdoor zijn ze vaak niet aan Europese privacy wetgeving onderhevig.

Een slimme deurbel registreert de beller (Stijn Hospers) en zijn omgeving

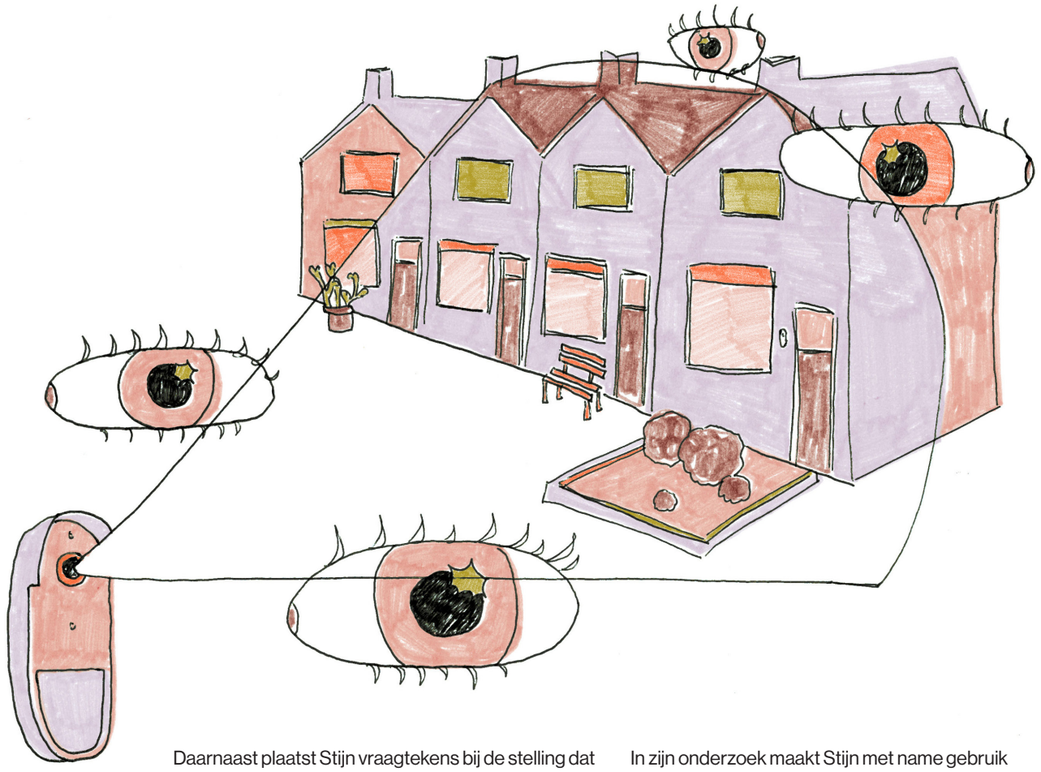

Daarnaast plaatst Stijn vraagtekens bij de stelling dat slimme deurbellen de veiligheid verhogen. Volgens hem is het nog niet aangetoond dat slimme deurbellen werkelijk inbraak voorkomen, en is het preventief effect van de techniek onduidelijk. Wel geven veel mensen aan dat hun ervaren gevoel van veiligheid door dergelijke surveillancetechnologie groeit. Ook hier is echter verder onderzoek nodig. Want door het toenemend aantal slimme deurbellen zijn er ook vaker beelden van “verdachte activiteiten” in een wijk, die op sociale media worden gedeeld. Hierdoor zou juist het gevoel van onveiligheid kunnen worden versterkt. Genoeg open vragen om te onderzoeken dus.

In zijn onderzoek maakt Stijn met name gebruik van het concept “contextual integrity” van Helen Nissenbaum. Voor Nissenbaum is privacy een vraagstuk van context: welke vorm van dataverzameling gepast is hangt af van de context waarin een bepaalde technologie gebruikt wordt. De context waarin een vriend op huisbezoek komt is een andere dan de context waarin post wordt bezorgd. Onze sociale verhouding met de postbezorger is een zakelijke relatie, en dus anders dan die met een vriend (welke gebaseerd is op vertrouwen). Je zou dus ook verwachten dat onze normen omtrent het verzamelen en delen van data in deze twee contexten verschilt.

Stijns stage loopt van september 2024 tot en met februari 2025. De beoogde uitkomst van de stage is een informatiebrochure voor de gemeenteraad, of zelfs voor een breder publiek dat de overwegingen omtrent de privacyaspecten van slimme deurbellen op een heldere manier uiteenzet. Met deze brochure beogen wij de discussie rondom het gebruik van slimme deurbellen op een hoger niveau te tillen, en mensen beter te laten nadenken over de vraag of slimme deurbellen wel zo slim zijn.

> “ONZE SOCIALE VERHOUDING MET DE POSTBEZORGER IS EEN ZAKELIJKE RELATIE, EN DUS ANDERS DAN DIE MET EEN VRIEND (WELKE GEBASEERD IS OP VERTROUWEN).

COLUMN

Impact is geen competitie

DOOR: VINCENT HAZELHOFF

Onlangs is ons wetenschapswinkelproject over geluidsoverlast (zie pagina 26) genomineerd voor de Ben Feringa Impact Awards. Een mooie opsteker voor ons en onze studenten. Naast de eeuwige roem dingen we mee naar een mooi geldbedrag. Je zou zeggen: een gegeven paard kijk je niet in de bek. Toch heb ik moeite met de impactprijs.

Nu klink ik wat ondankbaar. Met dank aan het huidige RUG-bestuur is er veel aandacht gekomen voor de maatschappelijke meerwaarde van onderzoek en onderwijs. Een prijs kan een goede prikkel zijn om onderzoekers en studenten buiten de muren van hun eigen laboratorium te krijgen, maar het werkt ook competitiedrang in de hand. Immers, met een prijs geef je onbedoeld de boodschap aan onderzoekers en studenten dat het ene project beter is dan het andere. Er moet iemand de prijs winnen - dat betekent dat er ook verliezers zijn.

> “ZODRA JE MEER PRAAT OVER MAATSCHAPPELIJKE IMPACT IN PLAATS VAN DAADWERKELIJK DE WERELD EEN STUKJE BETER TE MAKEN, MAG JE BEST JEZELF ACHTER DE OREN KRABBEN.

Buiten de neoliberale visie op maatschappelijke impact vraag ik mij ook af hoe je bepaalt welk project wint. Stel, het ene project heeft 500 mensen een beetje geholpen, terwijl het andere project het leven van één persoon drastisch heeft verbeterd, welk project moet dan ‘winnen’? En wie bepaalt dat? Met een professionele jury en een dichtgetimmerd beoordelingsformulier kom je een heel eind, maar deze worden niet door de ‘maatschappij’ gevormd, maar door de universiteit. Daarmee lopen we het risico dat we de rode loper voor onszelf uitrollen.

Verder kost de organisatie van de impactprijs veel tijd en geld. Prijsuitreikingen moeten worden gecoördineerd, jury’s gevormd, zalen gehuurd en catering geregeld. Voor het nomineren van een wetenschapswinkelproject ben je al gauw een paar uur kwijt aan administratie, tijd die je ook had kunnen steken in het opzetten van nieuwe projecten of het aanboren van nieuwe contacten. Nu moeten we niet meteen te moeilijk doen over de effectiviteit van onze uren (dan klinken we weer als een neoliberaal), maar zodra je meer praat over maatschappelijke impact in plaats van daadwerkelijk de wereld een stukje beter te maken, mag je best jezelf achter de oren krabben.

Maar wat is dan het alternatief? Laten we beginnen met de geldprijs afschaffen. Een financiële prikkel moet niet de katalysator zijn om maatschappelijk relevante projecten te draaien. In plaats van impact tot een competitie te kneden, is het belangrijk om juist nu structureel in maatschappelijke relevantie te investeren. Gezien de huidige bezuinigingen verdient zo’n dappere beslissing misschien wel de hoofdprijs.

RUG ROOKVRIJ!? SIGARETTENAFVAL EN -OVERLAST

Door: Nils Elzinga

Prijsvraag in het Forum na afloop opruimactie.

In 2024 werd de Green Office gevraagd om mee te kijken naar het probleem van sigarettenafval en -overlast bij RUG-gebouwen en op de Zernike Campus. Al deze plekken zouden sinds 2020 wettelijk rookvrij moeten zijn, maar zijn dat vaak niet zonder handhaving en gevolgen voor de roker zelf. Daar was en is uiteraard niet iedereen blij mee. Maar waar begin je? Hoe ziet het probleem er precies uit en waar moet je de oplossing zoeken als er sprake is van tegenstrijdige belangen, wettelijke verplichtingen en verslaafde rokers?

Een complex probleem

Uit de vele gesprekken die Nils Elzinga (projectleider en coördinator) en Francine Nijp (communicatieadviseur) voerden met experts, wetenschappers, lokale partners, andere universiteiten en studenten werd steeds duidelijker hoe complex het onderwerp is. Roken is een verslaving en een maatschappelijk probleem (mensen worden er immers ziek van en gaan eerder dood), maar sigaretten blijven gewoon te koop. De wet schrijft voor dat onderwijsterreinen rookvrij moeten zijn en dat de universiteit verantwoordelijk is voor de handhaving. Als de NVWA een roker ziet tijdens inspectie, dan krijgt de universiteit een boete. De universiteit mag roken op geen enkele wijze faciliteren, ook niet met een afvalvoorziening. Hierdoor liggen er overal peuken op straat bij RUG-gebouwen en op de Zernike Campus. In dit complexe krachtenveld is het zoeken naar ruimte voor oplossingen.

Sigaretten en het milieu

Om het probleem verder scherp te krijgen startte de Green Office met het verzamelen van informatie. Niet alleen over de overlast op de universiteit, maar ook over de gevolgen van sigarettenafval op het milieu. Binnen het Green Office team bestaat er brede kennis over duurzaamheid, maar zelfs hier was er verbazing over hoe groot de milieu-impact van sigarettenafval is. En als de Green Office het al niet weet, hoeveel mensen weten dit dan wel? Er is vooral veel bekend over hoe schadelijk roken is voor de gezondheid. Zo ontstond het idee om een RUG-brede feiten-gedreven communicatiecampagne te starten over sigarettenafval en het milieu. De campagne bestaat uit nieuwsberichten, acties op locatie, posters, informatieborden, een kruiswoordpuzzel en een filmpje. De Green Office stond hiermee ook op de European Researchers' Night, de KEI-markt (samen met Groningen Schoon Dankzij Mij) en het Let's Gro Festival.

Rookvrije zones

Naast de impact op het milieu is er ook overlast door sigarettenrook. Dit heeft vooral te maken met de plek waar gerookt wordt en hoe de rookvrije zones gecommuniceerd worden. Aangezien de RUG aangesloten is bij 'Rookvrije Generatie' (de beweging op weg naar een Rookvrije Generatie van de Hartstichting, KWF en Longfonds), hangen overal bij RUG-gebouwen en op de Zernike Campus borden met een blauw vinkje. De borden zijn bedoeld om de nieuwe norm aan te geven, maar komen vrijblijvend over. Soms worden de borden zelfs onverhoopt geïnterpreteerd als 'hier mag ik roken'. Er was dus ook behoefte aan borden waar duidelijk op staat dat roken in die zones verboden is. Om dit te testen, maakte de Green Office nieuwe rode borden en werd de rookvrije zone voor het academiegebouw in samenwerking met de gemeente uitgebreid.

Opruimacties en onderzoek

Om de communicatiecampagne steeds verder uit te breiden en een brede doelgroep aan te spreken, organiseerde de Green Office meerdere opruimacties met studenten en 'Groningen Schoon Dankzij Mij'. Aan de communicatiecampagne en de opruimacties werd ook onderzoek gekoppeld. Zo onderzocht Romy Handana, masterstudent Sustainable Entrepreneurship, de meest effectieve interventies tegen roken op universiteitsterreinen. Belangrijke uitkomsten van het onderzoek waren: 1) dat interventies in een schone omgeving beter werken dan in een vervuilde omgeving, en 2) dat een mix van interventies vaak het beste werkt. Ook heeft Romy onderzocht of er een schuldgevoel bestaat bij studenten en medewerkers die roken op universiteitsterreinen. Het bleek dat confrontatie met handhaving de meeste schuldgevoelens oproept.

Rina Sevcik, masterstudent Clinical and Psychosocial Epidemiology, onderzocht de oorzaken van het niet naleven van het rookvrije beleid van de RUG. Dit deed Rina door rokende studenten en medewerkers te interviewen, en daarbij vragen te stellen over hun meningen en intenties. Draagt het bijvoorbeeld bij of er al meerdere mensen roken op een locatie en is iedereen wel op de hoogte van het rookbeleid van de RUG?

Hoe nu verder?

In 2025 gaat de Green Office verder met opruimacties en de communicatiecampagne. Zo hangen er vanaf januari grote borden in de Universiteitsbibliotheek, en bij de Medische Faculteit. Op deze borden is te lezen hoe Dominique Mollet

Nils en milieusteward vullen peukenzuil tijdens Let's Gro.

(expert op het gebied van gezondheidsrecht) en Wanda de Kanter (activist/voormalig longarts) kijken naar de tabaksindustrie en nieuwe ontwikkelingen zoals 'vapes'. Op die manier geven we studenten en medewerkers een breder perspectief op de tabaksindustrie en de impact van roken.

Naast deze informatieve insteek gaat de Green Office ook humor inzetten om meer bewustwording te creëren. Dat humor werkt, betoogt ook RUG-onderzoeker Massih Zekavat. Humor en satire kunnen namelijk helpen om communicatie over het milieu positief te houden en milieubewustzijn aan te moedigen. Vanuit dit idee ontwierpen de studentassistenten van de Green Office op basis van memes en woordgrapjes zakasbakken die uitgedeeld kunnen worden aan rokers. De kernboodschap van de campagne komt hier ook op terug:
Quit smoking, for yourself and the environment. Or at least throw your cigarette butt in the trash!

De zakasbakken worden door medewerkers van Facility Support (de handhavers van de RUG) uitgedeeld wanneer ze rokers aanspreken. Op die manier kunnen ze iets positiefs meegeven wanneer ze rokers wijzen op het rookverbod op de universiteitsterreinen. De zakasbakken zijn binnenkort ook af te halen bij de Green Office!

SSST! WIJ DOEN HIER ONDERZOEK!

Bewoners en studenten onderzoeken samen overlastproblematiek

Door: Vincent Hazelhoff

Als je onderzoek wil doen naar een fenomeen in een wijk, is het cruciaal om mensen uit de wijk daarbij te betrekken. In het project SSST! werkten studenten, bewoners en professionals uit de Groningse Schildersbuurt samen aan een onderzoek naar geluidsoverlast in de wijk.

Terug naar 2020. De wereld wordt geteisterd door de coronapandemie, maar van de maatregelen om besmetting te voorkomen merk je in de Schildersbuurt op dat moment weinig. Studenten vieren volop feest, met bierkoeriers, lallende studenten en dus geluidsoverlast. Buurtbewoners zijn het zat: ze sturen de gemeente een brandbrief om actie te ondernemen tegen de herrie. Dat heeft effect: de gemeente stelt een preventiecoach aan, voert lik-op-stukbeleid in en wijst de bewoners in een communicatiecampagne op de leefregels in de wijk.

Slaat deze zogenaamde SSST!-campagne aan? Dat vraagt de gemeente zich af, wanneer ze in 2022 via WIJS in contact komt met de Wetenschapswinkel Taal, Cultuur en Communicatie. Geluidsoverlast is vaak een complex probleem. De wetenschapswinkel adviseert de gemeente daarom niet alleen de campagne onder de loep te nemen, maar ook hoe wijkbewoners met elkaar omgaan.

Participatief Actieonderzoek

Om het perspectief van de wijk een goede plek in het onderzoek te geven, en vice versa, besluit de wetenschapswinkel een onderzoekscommissie te vormen. In het overleg trekken bewoners, gemeente, sociaal team, studenten en docenten gezamenlijk op in het identificeren van thematieken in de wijk. Deze vorm van onderzoek staat bekend als participatief actieonderzoek (PAO). PAO is een methode waarin de onderzochte groep (in dit geval de wijkbewoners) actief betrokken is in het onderzoeksproces. De groep denkt en beslist mee over de thema's van het onderzoek, de vragen in de vragenlijst en de communicatie over het onderzoek. Deze vorm van onderzoek zorgt doorgaans voor betrokkenheid bij het onderzoek en een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid over wat er met de resultaten moet gebeuren.

Vervolgens zijn de studenten aan zet. Zo'n 100 studenten van de bacheloropleiding Communicatie en Informatiewetenschappen lopen in december 2023 met vragenlijsten door de wijk en gaan met bewoners in gesprek over geluidsoverlast. Het doel is tweeledig: deze deur-tot-deur-aanpak leidt tot een hoge respons, maar veel belangrijker is het gesprek tussen 'student' en 'inwoner' aan de deur. Door uitwisseling van ervaringen ontstaat meer bewustzijn over de verschillen in belevingswereld in de wijk en meer wederzijds begrip.

N = 602

Dankzij deze aanpak (en de Knol's koeken die door de gemeente beschikbaar zijn gesteld) vullen 602 bewoners de vragenlijst in. Een verrassend groot deel van de respondenten zijn studenten. Wat aan deze groep opvalt is dat veel studenten ook overlast ervaren, hoewel ze minder geneigd zijn om dit te melden. Sommige studenten geven aan dat ze 'zelf ook weleens een feestje geven'. Andere inwoners antwoorden dat ze overlast niet altijd melden, omdat ze vinden dat lawaai bij een studentenstad hoort. De simpele tweedeling tussen de student als herrieschopper en de Stadjer als mopperaar kan hiermee de prullenbak in.

Uit de antwoorden blijkt dat de SSST!-campagne wel aanslaat, maar dat de bereidheid om de leefregels te volgen sterk afhankelijk is van de leefsituatie. Ongeveer 46% van de gepensioneerden is bereid de leefregels in de wijk op te volgen, tegenover maar 30% van de studenten. Uit de vragenlijst blijkt tevens dat er nog onvoldoende rekening gehouden wordt met internationale studenten en expats in de wijk. De campagne wordt namelijk alleen in het Nederlands gevoerd, terwijl zo'n 25% van de vragenlijsten in het Engels is ingevuld.

De studenten hebben de resultaten van het onderzoek in een brochure gebundeld en aan de onderzoekscommissie voorgelegd. Voor iedere deelnemer is er wel een aandachtspunt. De bewonersorganisaties kunnen werken aan de zichtbaarheid van de verschillende buurtinitiatieven, ook voor internationals. De gemeente bekijkt op basis van de brochure hoe overlastmeldingen gemakkelijker kunnen worden geregistreerd en beantwoord.

Studente Tabatha haalt 600 Knols Koeken op als bedankje voor bewoners

Wijkinzet Jongeren en Studenten (WIJS) is een netwerkorganisatie die studenten verbindt aan uitdagingen in de stad Groningen. Het netwerk bestaat uit de gemeente Groningen, de onderwijsinstellingen Hanze, RUG, Alfa College en Noorderpoort en de welzijnsorganisatie WIJ. De Groninger Wetenschapswinkels zijn aangesloten bij WIJS via verschillende projecten en programma's.

Oranjewijk: sociale cohesie

Inmiddels heeft de succesvolle samenwerking een vervolg gekregen in de Oranjewijk. In december 2024 trekken studenten wederom met een Knol's koek onder de arm de wijk in, ditmaal om bewoners te bevragen over sociale cohesie in de wijk. In welke mate ben je bijvoorbeeld bereid om je buurman te helpen met boodschappen doen? Of ben je in staat om je buurvrouw naar het ziekenhuis te brengen als de situatie zich aandient? De resultaten zijn in het voorjaar van 2025 beschikbaar. Na een mogelijk uitstapje naar de Zeeheldenbuurt in 2026 hoopt het project in 2027 weer terug te keren naar de Schildersbuurt om te kijken of de SSST!-campagne en beleidswijzigingen effect hebben gehad.

De wetenschapswinkels en WIJS onderstrepen het belang van actieve participatie bij wetenschappelijk onderzoek. Gezamenlijkheid leidt tot meer betrokkenheid, meer deelnemers en beter onderzoek. Bovendien leidt het op tot actieve en maatschappelijk betrokken studenten. Gelukkig onderschrijft de RUG de meerwaarde van zulke onderwijsprojecten, want onlangs won het project de facultaire impactprijs van Letteren. Net als de Knol's Koeken: dit smaakt naar meer!

DE IT-RECHTSWINKEL – GRATIS JURIDISCH ADVIES

Sinds korte tijd werken de wetenschapswinkels samen met de IT-Rechtswinkel. Hieronder lees je wat de IT-Rechtswinkel doet en met wat voor vragen je bij ze aan kan kloppen.

Heb je een conflict over een online aankoop? Ben je tegen een juridisch probleem aangelopen in de digitale wereld? Twijfels over je privacyverklaring? De IT-Rechtswinkel staat voor je klaar! Wij bieden gratis juridisch advies aan kleine, startende ondernemingen op het gebied van IT-Recht. Ons team bestaat uit rechtenstudenten van de Rijksuniversiteit Groningen, en werken onder begeleiding van ervaren IT-rechtexperts. Zo ben je verzekerd van een betrouwbaar en goed onderbouwd advies.

Waar kunnen we je mee helpen?

Online aankopen: Besteld, maar nooit geleverd? Kapot product ontvangen? Wij leggen uit wat je rechten zijn, en welke stappen je kunt zetten.
Privacy en gegevensbescherming: Twijfel je of je privacyverklaring aan de wet voldoet, of heb je hulp nodig bij het opstellen ervan? Wij helpen je op weg.
Intellectueel eigendom: Hoe bescherm je jouw ideeën, merk of creatieve werk? Wij leggen je de mogelijkheden uit.
Contracten en voorwaarden: Hulp nodig bij het opstellen of controleren van contracten, of algemene voorwaarden? Wij kijken graag met je mee.
Computercriminaliteit: Slachtoffer van phishing, hacking of online fraude? Wij geven advies over je rechten en hoe je erger leed kunt voorkomen.
Telecommunicatie: Problemen met je internetprovider? Onverwachte kosten op je telefoonrekening? Wij helpen je te begrijpen wat je rechten zijn.

Voor wie zijn wij er?

De IT-Rechtswinkel is er speciaal voor particulieren en kleine startende bedrijven. Wij weten dat juridische hulp soms duur en ingewikkeld kan zijn. Daarom bieden wij gratis advies, in begrijpelijke taal en zonder moeilijke juridische termen.

Hoe werkt het?

Heb je een vraag? Mail naar info@it-rechtswinkel.nl, en beschrijf daarbij jouw vraag of probleem zo duidelijk mogelijk. Binnen twee weken ontvang je een juridisch advies in je inbox.
Wil je meer weten kijk dan op www.it-rechtswinkel.nl, of neem direct contact met ons op. Wij helpen je graag verder. Samen zorgen we ervoor dat jij de juiste oplossing vindt!

PUBLICATIES & PRESENTATIES

Bèta

Publicaties

- *Wietze Hoogeveen.* **Environmental and financial impact of the current meat-based diet for the Zorggroep Drenthe. IP project Industrial Engineering and Management.** Januari 2024.
- *Osama Elsabbagh.* **Help Ecoras Help Clients. IP project Industrial Engineering and Management.** Januari 2024.
- *Dayon Benning.* **Analysis of a solar carport design for the RUG parking lot, IP project Industrial Engineering and Management.** Januari 2024.
- *Jelka Pospig.* **Curious Minds; Unraveling the motivation and Barriers of Citizen Science Participation. Master Science Education and Communication.** Januari 2024.
- *Franka Bergmann, Rick Dijkstra, Iris Massop, Paula Seiffert en Lana Vasyanina.* **Reduce Food Waste among the Residents of the Municipality of Groningen. Future Planet Innovation.** Januari 2024.
- *Jovan Andreevski, Leoni Fahrenkrug, Dominik Palkovic, Agata Pawlukowicz en Boroka Szekely.* **The Public Use of Health Apps and Wearables Experiments with Oximeter and Breathalyser. Honours College.** Juni 2024.
- *Dindi Hiddink Verberne.* **Relation of beach slope and vegetation on the nest site selection of the green sea turtle (*Chelonia mydas*) on the Osa Peninsula, Costa Rica.** Juni 2024.
- *Leticia de Bonilla.* **Integration of the marine realm in the recognition and evaluation of OECMs in Costa Rica.** Juni 2024.
- *Pieter Pols.* **Moving towards the sustainable use of species from the SPAW-Protocol's Annex III in Curaçao.** Juni 2024.
- *Pleun Barendse.* **Case Study — Thermal Energy Storage for the University of Groningen. IP project Industrial Engineering and Management.** Juni 2024.
- *Judith Bentvelzen.* **Providing sustainable analysis as a HEOR consultancy, Nice or ZiNloos.** Juni 2024.
- *Jim Veldhuizen.* **Evaluating the impact of road construction and Influential factors on transportation choices at the RUG. Project Industrial Engineering and Management.** Juni 2024.
- *Elina Giannoukaki, Emmanouela Karyampa en Femke Kienstra.* **Proposing plant-based protein alternatives and nutrients for Cancer Patients during treatment: A Health, Sustainability and Economic - Driven Approach in Collaboration with Danone Nutricia Research.** Juni 2024.
- *Willem Kremer.* **Strategies for energy optimization of ultra-low temperature freezers: A universal model to assess optimization. IP project Industrial Engineering and Management.** Juni 2024.
- *Gerlinda Talen.* **Optimising patient recruitment and retention in cardiovascular clinical research.** Juni 2024.
- *Milan Post.* **An exploration of the UK teleradiology market: offering a workforce solution for lung cancer screening.** Juni 2024.
- *Lisa Hübner.* **What is northern Peru's devil ray fishery worth?** Juli 2024.
- *Henk Mulder.* **Final report on experiences, learning and recommendations for engagement activities with civic society: ENLIGHT RISE - Deliverable 6.3. Enlight.** Juli 2024.
- *Julia Bo Hofma.* **How to measure polyethylene terephthalate nanoplastic concentrations in plastic recycling waste water.** Augustus 2024.
- *Aldara Gill Garcia.* **Marine biodiversity enhancement in Portugal: A business model for STRIX.** Augustus 2024.
- *Konstantina Bairaktari.* **Harmonising offshore solar energy technology rollout in Europe with climate and ocean health.** Augustus 2024.
- *Natasa Bellou.* **Valorization and conservation of diadromous Small-Scale Fisheries:The case of a label of origin system in Portugal.** Augustus 2024.
- *Anna Haider Rubio.* **Making fish waste on the Galápagos Islands profitable – a contribution to environmental management and circular economy.** Augustus 2024.
- *Lazar Popov, Sanne Groeneveld, Janine van der Woude, Melany Veentjer, Isha Gosrani en Haris Webster.* **Intell for Innolab Groningen.** Oktober 2024.

Presentaties

- *Niels Alberts.* **Discussietafel 'Public Engagement: hoe kun je publiek activeren en inzetten tijdens evenementen?' Energy, Tech & Tunes.** Januari 2024.
- *Myrte Meijer, Thomas Avila, Lutke Schipholt, Isa Leerink en Nanne Siemensma.* **Below ground level; Citizen research on earthworms as an indicator of soil quality. First year symposium.** Februari 2024.
- *Oleksandra Ushkevych, Janine Brouwer, Ashal Gyokdemir en Amanda Ruff.* **Health effects of pharmaceutical waste. First year symposium.** Februari 2024.
- *Arlo van Delden, Nikki van Britsom, Sarah van den Boogaardt en Tamara Hajas.* **Effects of Artificial Light at Night on Marine Ecosystems. First year symposium.** Februari 2024
- *Niels Alberts.* **Paneldiscussie STEM-symposium 'The role of STEM-education in a changing world'.** Februari 2024.
- *Karin de Boer en Niels Alberts.* **Pressure Cooker Recipe? (Virtual Hackathon methode, Erasmus+ project). Education Festival 2024: Culture, Context & Collaboration, Teaching Academy Groningen.** Maart 2024.
- *Jovan Andreevski, Leoni Fahrenkrug, Lynn Grünhagen, Kasia Lelonek, Dominik Palkovic, Agata Pawlukowicz, Federico Remi, Boroka Székely en Nora Totsche.* **The Public Use of Health Apps and Wearables.** Maart 2024.
- *Karin de Boer en Niels Alberts.* **Twee Posters: Virtual Hackathon methode & "This is what we do! Students on Sustainable University Design. Sustainability Festival, RUG Green Office.** April 2024.
- *Henk Mulder.* **Building a movement for change - The Living Knowledge Network Engage 2024: Innovating Practice**. Mei 2024.
- *Henk Mulder.* **"Science Shop explained - creating benefits from public engagement for universities and research". Enlight.** Mei 2024.
- *Henk Mulder.* **Science Shops and Challenge Based Learning. Enlight.** Mei 2024.
- *Niels Alberts.* **Curious & de Meet-o-Theek. CityDeal Kennismaken.** Juni 2024.
- *Karin de Boer.* **Public use of health apps and wearables. Living Knowledge 2024.** Juni 2024.
- *Niels Alberts.* **Engaging CurioUs? Citizens. Posterpresentatie.** Juni 2024.
- *Karin de Boer.* **Can we use an educational tool for societal use? Storytelling LK 2024.** Juni 2024.
- *Niels Alberts.* **Transitioning to a Plant-Based Diet in a Dutch nursing home: A Pilot Study on Sustainability. Living Knowledge 2024.** Juni 2024.
- *Henk Mulder.* **Forming a community of practice in public engagement across faculties and universities:Public Engagement in the ENLIGHT European University Alliance and at the University of Groningen. Living Knowledge 2024.** Juni 2024.
- *Henk Mulder.* **Science Shop summer school. Living Knowledge 2024.** Juni 2024.
- *Henk Mulder.* **10th Living Knowledge Conference. Living Knowledge 2024.** Juni 2024.
- *Niels Alberts en Eva Teuling.* **Meet-o-Theek op de Nationale Wetenschapscommunicatiedag. Nationale Wetenschapscommunicatiedag: Navigeren in de Tussentijd.** Oktober 2024.
- *Henk Mulder en Yorick Karseboom.* **LESSONS LEARNED: Wetenschapswinkels als katalysator van collectieve denk- en doekracht Nationale Wetenschapscommunicatiedag: Navigeren in de Tussentijd.** Oktober 2024.
- *Jelka Pospig.* **"CurioUs Minds": Unraveling The Motivations and Barriers of Citizen Science Participation. OpenLab.brussels Conference.** November 2024.
- *Henk Mulder.* **WORKSHOP: How to set up a good Public Engagement activity. PhD Day.** November 2024.
- *Henk Mulder.* **Public Engagement: From Science Communication to Participatory Research. PhD Day.** November 2024.

Wetenschapswinkel Taal, Cultuur & Communicatie

Publicaties

- *Demi Van der Goot, Stella Oudgenoeg, Bianca Vasile, Ana Dumitru.* **Omrop Fryslân: How can Omrop Fryslân create a learning community for regional journalism within its (corporate and) cultural context while fostering reciprocal learning?** Career Minor Onderzoeksrapport. Januari 2024.
- *David Verspui, Sylvana Grasmeijer, Chris Bakhuis, Leanne Pronk, Simona Ciupitu.* **Citizen Participation: Participation as a Playground.** Januari 2024.
- *Ana Maria Dumitru, Bianca-Elena Vasile, Demy Van der Goot, Stella Oudgenoeg.* **Media Lab: How can Omrop Fryslân create a learning community for regional journalism within its (corporate and) cultural context while fostering reciprocal learning?** Media Lab Onderzoeksrapport. Februari 2024.
- *Maan Goedhart, Maryna Chernysh, Claudia Poli.* **Burnout in the Dance Industry: Reflection of preliminary research (AFEM x RUG).** Maart 2024.
- *Ricardo Roebers, Eryn Kelly, Terezie Kvetonova, Aina Forteza Gomez, Lea Gohdes, Dan Padure.* **Diversity and Inclusivity of ESNS Exchange and Partner Festivals: (Wo)Men at Work.** Maart 2024.
- *Anna Huh, Eliza Curran, Dominic Bouvy, Marit Van der Weele, Liana Prodorutti.* **Management & Entrepreneurship Final report: Strategic plan for The Deinum Foundation.** Juni 2024.
- *Carlijn Kamphuis, Lente Preston, Nele Mann, Liv Napier, Stijn Ollefers.* **Final Advisory Report Hunehuis.** Juni 2024.
- *Anas Younes, Areti Gianouli, Laura Ten Kate, Zara Masrour.* **CROSSWISE Final Report Management & Entrepreneurship.** Juni 2024.
- *Anoek Withaar.* **Identity and sense of belonging of Latina women in the Netherlands: A closer look into cultural differences, language barriers, identity shaping and Latina networks.** Bachelorscriptie. Juli 2024.
- *Crihana Andra-Iulia, Felix Balas, Evi Kremer, Nabila Nurzahwa, Henri Stavast.* **Social Lab project: Final advice plan.** Augustus 2024.
- *Margret Asmundsdottir, Aniek Verheul, Alexandra Versluijs, Sandra Longmore, Olimpia Nisioi, Chiara Tuccella.* **5 Leeswijzers Engels**, Stichting Senia.
- *Kyra Grievink, Kim den Hartog, Fyona Geleynse, Jet Sterkman, Chrystel Venema, Demian Vos.* **6 Leeswijzers Nederlands**, Stichting Senia.
- *Leire Moretón Orbe, Eline Elga Schaap, Karsten Brefeld.* **3 Leeswijzers Duits**, Stichting Senia.

Presentaties

- 6 december 2024, *Presentatie Vaklandcollege*, Vakland Hogeland, Warfum
- 4 december 2024, *SSST! We doen hier onderzoek!*, Presentatie gemeenteraadsleden Groningen
- 26 november 2024, *Voorlichting Leeswijzers Engelse Literatuur Stichting Senia*, Presentatie samenwerkingsproject leeswijzers MA Writing Editing & Mediating
- 11 november 2024, *Visualising power structures*, Workshop Career minor
- 14 oktober 2024, *Science Shops within the Humanities domain*, presentatie Enlight Staff week, Uppsala
- 27 september 2024, *Onderzoek voor een prikkie*, Wetenschapswinkel stand op het Letterenfestival.
- 23 september 2024, *Over de Wetenschapswinkels*, presentatie buurtborrel Oranjewijk
- 12 september 2024, *SSST! We are doing research together!*, presentatie hoorcollege Communicatie- en Informatiewetenschappen
- 26 augustus 2024, *SSST! We doen hier onderzoek!*, Presentatie bewonersorganisatie Zeeheldenbuurt
- 27 juni 2024, *SSST! We are doing research together!* Storytelling Living Knowledge Conferentie Girona
- 27 juni 2024, *Men at Work?! Inclusivity in the live music industry*, Storytelling Living Knowledge Conferentie Girona
- 7 juni 2024, *Panelsessie Landelijke Kennisdelingsdag City Deal Kennis Maken*, Groningen
- 16 mei 2024, *About the Groninger Science Shops*, ENLIGHT webinar
- 19 april 2024, *Kennismiddag Literatuur & Rouw*, Wetenschapswinkel evenement omtrent onderzoek over Rouw & Literatuur
- 17 januari 2024, *Omrop Fryslân learning community*, Presentatie career minor studenten Omrop Fryslân
- 17 januari 2024, *Participation as a playground*, presentatie career minor studenten gemeente Groningen

Green Office

Publicaties

- *Nils Elzinga, Thomas Freese, Ben Feringa, Michael Lerch en Matthias Heinemann.* **Relevance of sustainable lab practices**. RSC Sustainability. Maart 2024.
- *Nils Elzinga, Dick Jager, Francine Nijp en Marijke Nieborg.* **Jaarverslag duurzaamheid 2023**. Maart 2024.
- *Nils Elzinga en Francine Nijp.* **Duurzaamheid in Laboratoria in Stroomversnelling**. Jaarbericht WeWi. April 2024.
- *Francine Nijp, Maarten Loonen, Rosanna Baledda en Ellie Laetz.* **Informatiepanelen opwarmende aarde.** April 2024.
- *Nils Elzinga en Francine Nijp.* **Rijksuniversiteit Groningen voorloper in green labs beweging**. RUG-website. Mei 2024.
- *Francine Nijp.* **Vervuiling door sigarettenafval.** Mei 2024.
- *Nils Elzinga en Francine Nijp.* **RUG eerste universiteit in Nederland die zich aansluit bij Green Chemistry Commitment.** Juni 2024.
- *Francine Nijp.* **Electrolytes, interventies in de Linnaeusborg en Energy Academy.** September 2024.
- *Francine Nijp.* **Maak de stad groener met een geveltuintje.** Oktober 2024.
- *Francine Nijp, Nils Elzinga.* **Afval op straat: één soort afval kom je overal tegen.** Oktober 2024.
- *Nils Elzinga, Francine Nijp en Noa Eleveld.* **Video sigarettenafval.** Oktober 2024.
- *Francine Nijp.* **RUG 3e duurzaamste universiteit in wereldwijde ranking.** December 2024.
- *Francine Nijp, Wanda de Kanter en Dominique Mollet.* **Informatiepanelen sigarettenafval, gezondheidsrecht en lobby.** December 2024.

Presentaties

- *Amelia Zawadzka.* **Sustainable Future Event: Greenwashing – Workshop.** Februari 2024.
- *Green Office Team.* **Duurzaamheidscoordinatorendag.** Februari 2024.
- *Nils Elzinga.* **Social aspects of sustainability – Guest lecture.** Februari 2024.
- *Dick Jager.* **Presentatie Green Office bij GUILD, Barcelona.** Februari 2024.
- *Nils Elzinga.* **Living lab communication for change – Guest lecture.** Februari 2024.
- *Francine Nijp.* **Opening Expositie Cinquecento Medusae – Presentatie.** April 2024.
- *Marijke Nieborg en Francine Nijp.* **Sustainable Education Market.** April 2024.
- *Dick Jager.* **Presentatie circulaire economie.** Mei 2024.
- Nils Elzinga. **Video circulair met meubilair**. Mei 2024.
- *Josh Bruegger* en *Nils Elzinga*. **Green office label ceremony**. Juni 2024.
- *Josh Bruegger*. **ESN culture day: sustainable student**. Augustus 2024.
- *Nils Elzinga*. **Conference Padua – relevance of sustainable lab practices**. September 2024.
- *Dick Jager*. **Greenwise campus Emmen**. September 2024.
- *Nils Elzinga*. **European Researchers Night**. September 2024.
- *Dick Jager*. **Bezoek Tomdewit**. Oktober 2024.
- *Dick Jager*. **Kick off event sustainability week**. Oktober 2024.
- *Sandra Phlippen*. **Keynote**. Oktober 2024.
- *Klaus Hubacek*. **Lezing**. Oktober 2024.
- *Extern*. **Great Green Pubquiz**. Oktober 2024.
- *Extern*. **Movie screening**. Oktober 2024.
- *Extern*. ***Politie Noord Nederland* Lezing**. Oktober 2024.
- *Extern*. **Kenniscafé.** Oktober 2024.
- *Extern*. ***Lezing Maarten Loonen.*** Oktober 2024.
- *Dick Jager*. **Lustrum night**. Oktober 2024.
- *Nils Elzinga*. **Community meeting Green labs**. Oktober 2024.
- *Nils Elzinga* en *Noa Eleveld*. **Video sigarettenafval**. September 2024.
- *Dick Jager*. **Gen-Z video**. Oktober 2024.
- *Harm Verbeek*. **PhD day UMCG – Greenwashing**. November 2024.
- *Nils Elzinga* en *Dick Jager*. **Interview A-krant**. November 2024.
- *Dick Jager*. **Presentatie ENLIGHT Bern**. November 2024.

Kenniscentrum Filosofie

Publicaties

- *Marc Pauly*. **Aus der Stadt in den Wald: Straßenexerzitien in der Natur. In: Geist & Leben.** 2024.
- *Marc Pauly.* **Martin Buber's I-It versus I-You Distinction. In: Migration: A Philosophical Toolkit.** April 2024.
- *Marc Pauly (editor.).* **Migration: A Philosophical Toolkit. University of Groningen Press.** April 2024.
- *Marc Pauly.* **Lef/lev en het werk van Martin Buber. In: JaGDaF.** April 2024.
- *Duuk Boerkamp.* **Leeswijzer: Voor ieder wat waars, Rob Wijnberg . Senia.** Mei 2024.
- *Nynke Gerritsma.* **Leeswijzer: Autonomie, Miriam Rasch . Senia.** Mei 2024.
- *Kirsten Kievit.* **Leeswijzer: Links is niet Woke, Susan Neiman. Senia.** Mei 2024.
- *Kirsten Kievit.* **Leeswijzer: Duidelijkheid, Tom-Jan Meeus. Senia.** Mei 2024.
- *Twan Tromp.* **Leeswijzer: Wat we gemeen hebben, Thijs Lijster. Senia.** Mei 2024.
- *Marc Pauly.* **Het bekeren van dwaze harten: Gandhi en Buber over Palestina. In: JaGDaF.** December 2024.

Presentaties

- *Marc Pauly.* **Lef en het werk van Martin Buber. Wat religie, filosofie en politiek verbindt. Dag van het Jodendom.** Januari 2024.
- *Yorick Karseboom*. **About the Groninger Science Shops**. Mei 2024 ENLIGHT webinar.
- *Marc Pauly*. **Kritisch denken i.v.m. netwerkversterkend werken. Gemeente Groningen.** Mei 2024.
- *Yorick Karseboom.* **Philosophy beyond the walls of the academy. Living Knowledge Conference.** Juni 2024.
- *Yorick Karseboom en Henk Mulder.* **LESSONS LEARNED: Wetenschapswinkels als katalysator van collectieve denk- en doekracht**. Oktober 2024.
- *Marc Pauly.* **Mystiek in tijden van polarisatie? Politiek als geestelijke weg volgens Martin Buber. Olamot, online lezing.** Oktober 2024.
- *Yorick Karseboom.* **The Science Shop Approach, Nationale Impact Alliantie.** Oktober 2024.

Geneeskunde en Volksgezondheid

Publicaties

- *Ilona Folkertsma, Thomas Wieringa.* **Wensen, zorgen en houdingen ten aanzien van de overgang naar een meer plantaardig menu binnen Zorggroep Drenthe.** Februari 2025.
- *Merije Stellingwerf, Annet Jansen, Vera Verhage.* **Creatieve dagbesteding en dagbesteding in de horeca voor jongeren met autisme: Wat is er bekend over de werkzaamheid van creatieve dagbesteding en dagbesteding in de horeca voor jongeren met autisme?** Maart 2024.
- *Wietze Hoogeveen, Niels Alberts, Vera Verhage.* **Environmental and financial impact of the current meat-based diet for the Zorggroep Drenthe.** Januari 2024.

Onderwijs

Publicaties

- *Tamara de Boer.* **De spreiding van leiderschap in basisscholen en een overkoepelende onderwijsorganisatie.** Onderwijskundig leiderschap binnen Primenius. Juni 2024.
- *Gusta Metz.* **Onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met ASS binnen het regulier basisonderwijs.** Actuele vraagstukken uit het basisonderwijs. November 2024.

